

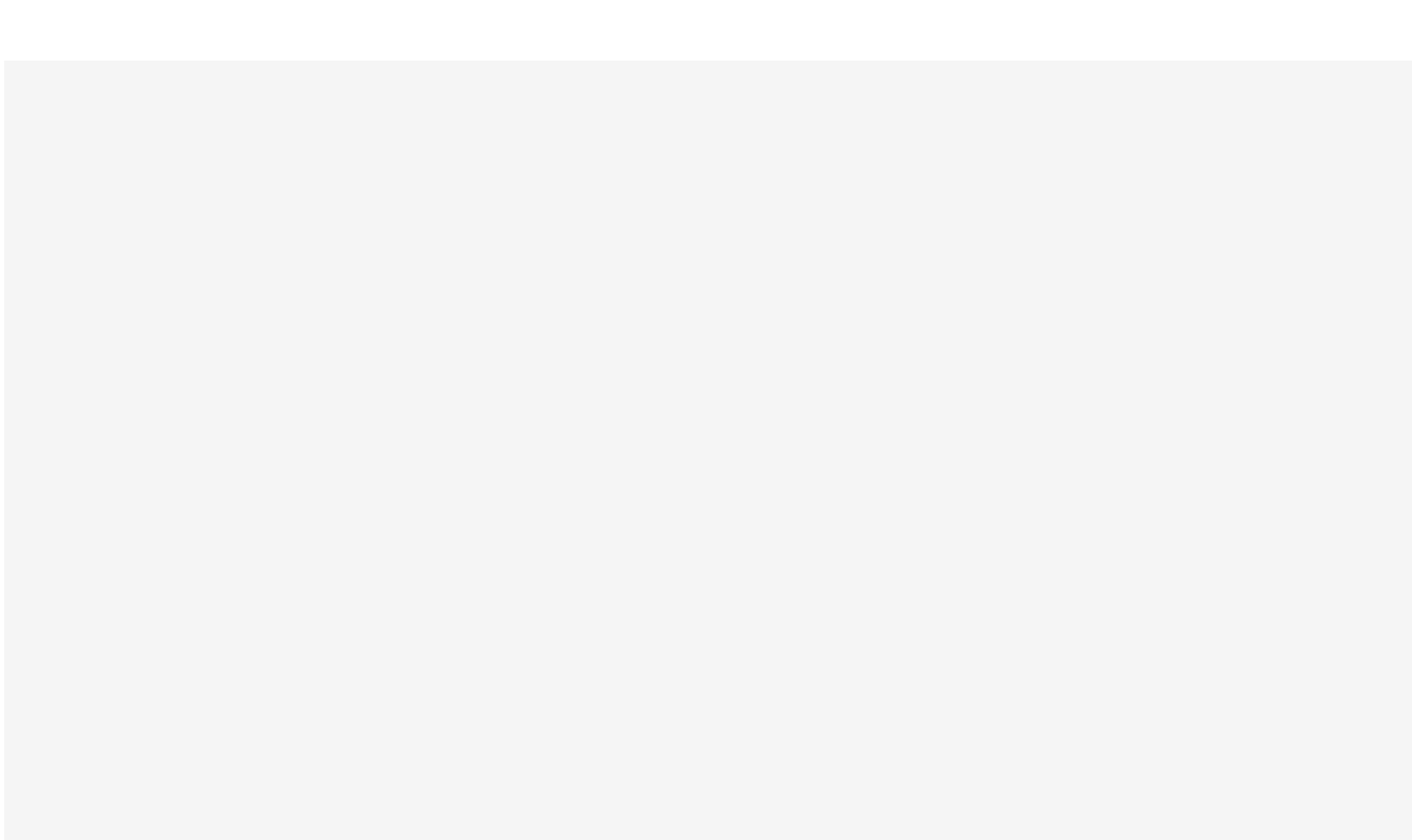
ΕΛΛΑΔΑ 02/09/2021 18:08

Το κόμμα του ανορθολογισμού

ΑΡΓΥΡΗΣ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ

Η ιστορία με τους «μαχόμενους αντιεμβολιαστές» φέρνει στη συλλογική θύμησή μας, στιγμές της περασμένης δεκαετίας.

Όταν κάποιοι προσπαθούσαν να αποδώσουν το γεγονός της κρατικής χρεοκοπίας όχι στις λανθασμένες, σπάταλες και διεφθαρμένες εν πολλοίς επιλογές πολιτικών και πολιτών, αλλά σε ένα «ανώτερο σχέδιο» που εποφθαλμιούσε «το καλύτερο πλανητικό οικόπεδο», την Ελλάδα. Ένα από τα πολλά παραδείγματα της εποχής: κάποια στιγμή, περί τα τέλη του 2013, το ίδρυμα Σόρος προθυμοποιήθηκε να εφοδιάσει προσωρινά με πετρέλαιο τα σχολεία της Νάουσας. Τα τελευταία είχαν μείνει χειμωνιάτικα αβοήθητα από το φαληρημένο κράτος (καλό είναι να μην ξεχάσουμε ποτέ την τότε κατάντια μας). Όμως, ο «ορθολογικός» σύλλογος γονέων και κηδεμόνων αντέδρασε. Όχι για λόγους φιλότιμου και αξιοπρέπειας, όπως θα αναμένετο. Αντέδρασε γιατί δεν πείσθηκε για το ανιδιοτελές της προσφοράς! Αντιθέτως εξέφρασε τη βεβαιότητά του (φευ) ότι πίσω από την «ευεργεσία» κρύβονταν «ανταλλάγματα και δεν ήθελαν τα τέκνα τους να μπουν σε αυτό το παιχνίδι». Δύο χρόνια μετά, σημαντικό ποσοστό των συμπολιτών μας πίστευε ότι τα μνημόνια και τα χρέη διαγράφονται με ένα νόμο και ένα άρθρο...

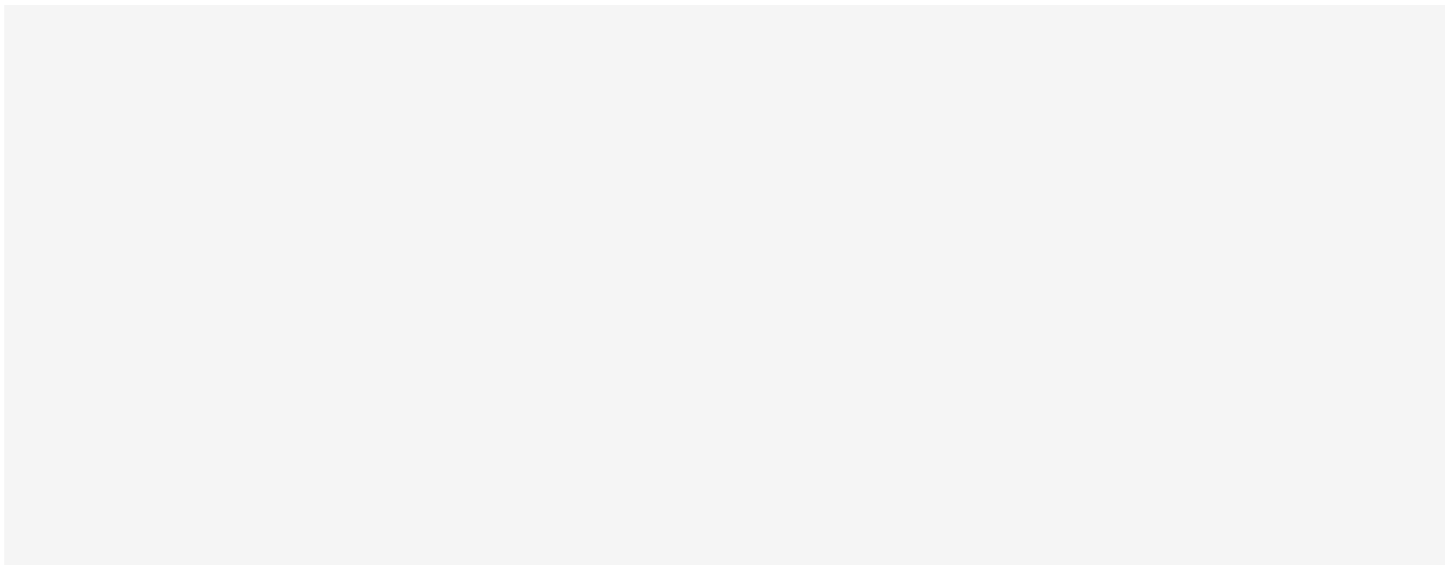

Για να ξαναγυρίσουμε στο 2021. Όλα τα κράτη του κόσμου σπεύδουν να εμβολιάσουν τους πολίτες τους. Όχι για να τους αφανίσουν ή να τους εξανδραποδίσουν, αλλά γιατί μέχρι σήμερα δεν υπάρχει άλλη λυσιτελής αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού. Το δίλημμα είναι συγκεκριμένο και το βιώσαμε πριν μερικούς μήνες. Επιθυμούμε κοινωνίες έγκλειστες ή ελεύθερες; Επιθυμούμε να μετράμε νεκρούς και διασωληνωμένους; Επιθυμούμε να δαπανούμε τεράστια ποσά για νοσηλείες που μπορούσαν να αποφευχθούν; Επιθυμούμε να στερούμε μονάδες εντατικής θεραπείας από άλλους συμπολίτες μας που μπορεί να τις έχουν ανάγκη;

Τα ανωτέρω ερωτήματα δεν τίθενται μόνον στην Ελλάδα, αλλά στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Ερωτήματα που θα έπρεπε να χαρακτηρίζονται «ρητορικά» φαίνεται να απασχολούν τις χώρες του δυτικού κόσμου. Για ποιο λόγο;

Τα κίνητρα όσων αρνούνται να εμβολιαστούν δεν είναι τα ίδια. Κάποιοι αντιμετωπίζουν το ζήτημα με την ίδια ραθυμία που αντιμετωπίζουν γενικά τη ζωή τους. Άλλοι θεωρούν ότι δεν μπορεί να τους αγγίξει ως πρόβλημα («είναι νέοι και αθλητικοί τύποι»). Κάποιοι άλλοι απλώς φοβούνται (φόβος ο οποίος εντείνεται από την παραπληροφόρηση στον κόσμο των social media αλλά και την ακατάπαυστη αντιφατικότητα ποικιλώνυμων «ειδικών»). Μια ειδικότερη κατηγορία, όμως, είναι οι «μονίμως αντί». Εκείνοι που θεωρούν ότι πρέπει πάντοτε να στέκονται απέναντι στις επιλογές των πολλών, στις εκκλήσεις της κοινωνίας, στις κρατικές αποφάσεις. Εκείνοι που ιδεολογικοποιούν τη στείρα άρνηση, εμπλουτίζοντάς την με θραυσματικό και ανεργμάτιστο λόγο. Είναι το «κόμμα του ανορθολογισμού» που ενδημεί παγκοσμίως και σκιαμαχεί με ένα «σύστημα» που αδυνατεί να προσδιορίσει. Θρέφεται από την έλλειψη παιδείας, την άναρχη παραπληροφόρηση του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και την υπονόμηση του βιοτικού επιπέδου των πάλαι ποτέ «μεσαίων κοινωνικών στρωμάτων». Δεν έχει ταξικά χαρακτηριστικά ούτε εντάσσεται στα συνήθη ιδεολογικά στερεότυπα. Τέμνει εγκάρσια το σύνολο του πολιτικού φάσματος με επιμέρους διακυμάνσεις ανά χώρα. Στις ΗΠΑ οι αρνητές μπορεί στη συντριπτική τους πλειοψηφία να βρίσκονται στο συντηρητικό χώρο και στα ποικίλα παρακλάδια του, αλλά σε Γαλλία και Ιταλία τα ποσοστά είναι εξίσου υψηλά και στους δύο χώρους, με τον παραδοσιακό συντηρητικό άξονα να έχει την πρωτοκαθεδρία. Στην Ελλάδα (σύμφωνα με έρευνα του αμερικανικού ινστιτούτο Pew research center) φαίνεται να έχουν προβάδισμα όσοι δηλώνουν «αριστεροί» αλλά εξίσου σημαντικό είναι το ποσοστό των αρνητών σε κόμματα δεξιότερα της σημερινής κυβερνώσας παράταξης («Ελληνική Λύση», κλπ). Τούτο δεν αποτελεί απόδειξη της παλαιάς πολιτικής θεωρίας περί «ένωσης των άκρων του κύκλου». Αντιθέτως, καταδεικνύει τις παράδοξες οσμώσεις και κοινωνικές διεργασίες που συντελούνται στις σύγχρονες κοινωνίες αποδομώντας πλήρως την παραδοσιακή πολιτική διαιρετική τομή δεξιά – αριστερά.

Που οδηγούν όλα τα ανωτέρω; Ότι κάθε κυβέρνηση οφείλει να αναλαμβάνει τις ευθύνες της. Προφανώς, δεν υπάρχει «κίνημα αντιεμβολιστών». Επίσης είναι ξεκάθαρο ότι αρκετοί από όσους σήμερα αρνούνται – υπονομεύοντας τη συλλογική προσπάθεια να χτίσουμε «τείχος ανοσίας» - μπορεί και πρέπει να πειστούν διασκεδάζοντας τους φόβους και τις φοβίες τους και προσφέροντας ορθή και όχι «παράφωνη» ενημέρωση. Ωστόσο, το παγκόσμιο «κόμμα του ανορθολογισμού» δεν δύναται να αντιμετωπιστεί με τον ορθό λόγο. Είναι διαδικασίες a priori ασύμβατες. Εκεί η μόνη λύση είναι η ορθή νομοθέτηση. Η θέσπιση ισχυρών κινήτρων και αντικινήτρων που θα οδηγούν στον εμβολιασμό όχι με φυσικό εξαναγκασμό, αλλά με την ανάληψη ή μη του αντίστοιχου τιμήματος. Ο ανορθολογισμός δεν μπορεί να επιβραβεύεται από την αδράνεια, αλλά να κοστολογείται η βλάβη που προκαλεί στο κοινωνικό σύνολο και αντίστοιχα να καταλογίζεται το κόστος στους υπαιτίους.

Δυστυχώς, η σημερινή κυβέρνηση αντιμετωπίζει εφεκτικά το ζήτημα είτε φοβούμενη το πολιτικό κόστος είτε τρέφοντας φρούδες ελπίδες ότι μπορεί να «εξορθολογήσει» τους ανορθολογιστές. Το μόνον που μέχρι σήμερα πετυχαίνει είναι να ρίχνει νερό στο μύλο της άρνησης και της αδιαλλαξίας. Την ίδια στιγμή, η αξιωματική αντιπολίτευση «φλερτάρει» με τους περιώνυμους «αρνητές» προσδοκώντας εφήμερα πολιτικά οφέλη. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι στη χώρα μας έχει πλήρως εμβολιαστεί μόλις το 55% του πληθυσμού. Ποσοστό που υπολείπεται του μέσου όρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (65%) και υπολείπεται δραματικά των επιδόσεων χωρών του ευρωπαϊκού Νότου, όπως η Μάλτα (84%), η Πορτογαλία (82%) ή η Ισπανία (78%). Το success story της αρχικής αντιμετώπισης της πανδημικής κρίσης αρχίζει και αμφισβητείται. Στην τελευταία δημοσκόπηση της GPO το καμπανάκι για τους κυβερνητικούς χειρισμούς και στο συγκεκριμένο θέμα ήταν εκκωφαντικό. Ο χρόνος θα δείξει εάν ακούστηκε...

- Ο Αργύρης Αργυριάδης είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω*

Ακολουθήστε το iefimerida.gr στο [Google News](https://www.google.com/news) και μάθετε πρώτοι όλες τις ειδήσεις

Δείτε όλες τις τελευταίες [Ειδήσεις](https://iefimerida.gr) από την Ελλάδα και τον Κόσμο, στο iefimerida.gr